

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 36.
Scrierile pentru a fi
primite. — Manuscrisurile se
primesc.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Duka, Heinrich
Schick, Rudolf Mosse, A. Oppel;
Nachfolger; Anton Oppel; J.
Danneder. În Budapesta: A. T.
Goldberg, Anton Berner. În
București: Asociațiunea, Su-
scrisoarele de România; în Ham-
burg: Karolyi & Leibmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 5 nr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoiașă.
Reclame pe pagina a 8-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U N Ţ

„Gazeta” iese în săptămână di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din arară
și la de coșetori.
Anunțurile pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etajiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 206.

Brașov, Joi 18 (30) Septembrie

1897.

Visita regală la Budapesta și României de dincóce.

II.

Ceea ce se petrece ađi în Bu-
dapesta nu este, încât ne privește
pe noi României de dincóce, decât
încheierea sgomotoasă a unui period
de patru-spre-șapte ani de stăruințe
ale cercurilor oficiale de dincóce și
de dincóce de Carpați în scopul, de
a delătura piedeca fatală, ce stă în
calea apropiării amicabile a Româ-
niei de Austro-Ungaria și prin acesta
de tripla alianță.

Acastă piedecă era semnalată
în discușiunile pressei cu cuvintele:
înlăturarea conflictului dintre Ro-
mâni și Maghiari.

De când s'a ivit pe orizontul
politic cestiunea apropiării Româ-
niei de tripla alianță, a început să
se manifeste tot mai mult în sinul
fraților noștri din România convin-
gerea, că nu este posibilă și nu pôte
dăinui amicitia între statul român
și monarhia noastră, pe câtă vreme
elementul român din Transilvania și
Ungaria este espus celor mai mari
asupri și prigoniri din partea poli-
tice de desnaționalizare a regimului
unguresc.

Acesta era răspunsul, ce l'a dat
lumea neoficială și independentă din
regatul vecin stăruințelor guvernului
din Budapesta în direcțiunea, de-a
exploata situația internațională față
cu România în folosul politice mag-
hiare pe tema, că raporturile ami-
cabile dintre Austro-Ungaria și Ro-
mânia pretind neapărat, ca să ince-
teze ori-ce „agitațiune” în sinul Ro-
mânilor de dincóce.

Se pusese așa-dără, încă dela
1883, din partea guvernului ungu-
resc, sprijinit mai mult séu mai pu-
țin de cercurile oficiale din Viena
și Berlin, ca condițiune a apropiării
de România suprimarea luptelor na-
ționale ale Românilor din Transil-
vania și Ungaria și se cerea pe față
concursul guvernului român în sco-
pul acesta.

Pe atunci se vorbea de „pro-
misiuni obligătoare”, ce le-ar fi făcut
guvernul român la Viena, că va stă-
rui să spargă pretinsul „cuib de agi-
tațiuni” din România. S'au și ivit
între anii 1883 și 1886 mai multe
casuri, că în urma persecuțiilor
pontentate de dincóce îndreptate în
contra noastră, guvernul român a
luat o atitudine de suprinare a miș-
cării de simpatie și de protestare, ce
s'a manifestat în România în favorul
dreptei noastre cauze.

Dela 1890 până la 1895 miș-
carea această a luat de-odată, în ur-
ma prigonirilor pontentate a Româ-
nilor de dincóce, un avânt neapă-
teptat și a crescut din ce în ce mai
mult. Măsurile de reprimare au în-
cetate de-odată, ér cestiunea națio-
nală a fost adusă chiar înainte par-
lamentului de cătră opozițiune, în
fruntea căreia se afla actualul mi-
nistru președinte român Dimitrie
Sturdza, și a format acolo, ca și în

totă țera, calul de bătaie al opo-
ziției în contra partidei dela putere.

În acest period cade și așa nu-
mita mișcare memorandistă dela noi.
Peripețiile ei ne sunt de-ajuns cu-
noscute. Ungurii declarându-o de o
mișcare pusă la cale de Liga din
București și timbrându-o astfel ca
agitațiune în contra statului ungar,
eșită din „cuibul de agitațiune” din
România, au înăsprit persecuțiunile
la culme.

Ecoul simpatic, ce l'au produs
luptele și suferințele noastre în Ro-
mânia și în străinătate, n'au schim-
bat nimic din atitudinea regimului
unguresc și astfel toate speranțele,
ce le nutriau mare parte din sinul
nostru, că dela Berlin și dela Viena
se va face o presiune asupra regi-
mului ungueresc, ca să țină mai mult
semă de postulatele legitime ale nos-
tre și ale celorlalte naționalități ne-
maghiare, pentru ca să se delătura
nemulțămirea în interesul chiar al tri-
plei alianțe, au rămas zadarnice.

După visita regelui Carol la
Ischl în vara anului 1895, a urmat
neapăteptata grațiere a condamnați-
lor în procesul memorandului. Acesta
a fost tot ce s'a făcut cu concursul
guvernului ungueresc pentru mulco-
mirea spiritelor, nu atât a celor dela
noi, de dincóce, cât mai mult a ce-
lor din România.

Curând după acesta a urmat
însă contrarul tuturor speranțelor
amintite. A urmat faimósa decla-
rațiune a ministrului-președinte ro-
mân dela Iași, care a anunțat un
period nou de măsuri reciproce ale
guvernelor din București și Buda-
pesta pentru suprimarea așa dizei
„agitațiunii în contra Ungariei”, —
period, ce a fost inaugurat cu sfatul
ce li-s'a dat condamnaților în pro-
cesul memorandului, de-a mulțami
guvernului ungueresc pentru grațiere
lor, și se termină acum ca de-
clarațiunile oficióse, că prin visita
regelui Carol la Budapesta s'ar în-
cheia de-ocamdată drama, ce pórta
titlul: Lupta pentru egala îndreptă-
re națională a Românilor din Transil-
vania și Ungaria.

Suveranii români la Budapesta.

(Voci ale pressei maghiare).

„P. Lloyd” dela 28 salută pe re-
gele Carol într'un prim apărut cu
tipar deosebit, cu rânduri spațio-
nate.

Cam cincî din șese părți ale articu-
lului sunt consacrate persoanei și caracte-
rului domnitorului României, pe care îl
incarcă cu laude peste laude, cari culmi-
néază în afacerea, că Regele dintr'o țără
prăpădită de tot a făcut el singur, un re-
gat atât de respectat în totă lumea.

Nu vrem să apreciam de astă dată
sinceritatea laudelor oficióșului, care scrie
la porunca necesităților momentului.

Numai cătră sfârșit oficióșul se apucă
a vorbi ceva de actualitate și începe cu a
răspunde la întrebarea ce și-o pune adese-
ori lumea: că ore există vr'o învoială scrisă
despre alipirea României la tripla alianță?
Éta ce dize:

„Considerăm de prisos, de a intra în
discuțiune asupra acestei cestiuni, cu atât
mai mult fiind-că natura lucrului și așa es-
chide un răspuns pozitiv”...

„Pentru noi faptele înfățișază urmă-
torul tablou îmbucurător: Noi vedem, că
România, din drumul neumblat și plin de
piedeci al stărilor avitice fú condusă de
mâna puternică a domnitorului ei pe calea
culturei apusene, pe care crescu și se în-
tări atât din punctul de vedere moral cât
și din cel material. Cu satisfacțiune sinceră
vedem, că printre toate curentele, care stră-
bat prin viața politică a României, acela
este cel mai puternic, care a reconusut în
menținerea păcii cea mai sigură garanță
pentru o dezvoltare salutară a țării și care
e și în stare de a pași cu cea mai mare
autoritate pentru de a valida aceste con-
vingeri.

„Vedem mai departe cu plăcere, cât
de minunat armata română s'a întărit
stând exclusiv numai în serviciul ideii de
pace; cum, dezvoltându-se pe baza, ce i-o
dase regele Carol, armata română a deve-
nit un factor al statului învecinat cu noi,
ce impune respect. În sfârșit vedem cu bu-
curie cordială, cu oătă căldură însuși re-
gele Carol la ori-ce ocașiă documenteză,
cât de mult ține ca legăturile prieteniei
între el și monarhia, legături întemeiate
pe simpatie și stimă, să întărească tot mai
mult și mai mult”.

În fața visitei de mâne, ce părechea
regală română o face regelui Ungariei în
reședința sa, numai în linia a doua vin în
considerația motivele politice, cari asigură
înălților óspeți și din partea poporului ma-
ghiar cea mai călduroasă primire. Marea
stimă și prețuire a personalității vigurose,
cavalerescă a Regelui Carol, simpatia pen-
tru nobila sa soțică ce stăpănește toate ini-
mele, vor dovedi în cazul acesta numai, că
nașterea maghiară onorează pe amicii rege-
lui ei „întotdeauna ca ai săi amici”.

„Magyar Hirlap” în articolul său
de fond intitulat „Pace româno-ma-
ghiară” dize:

Pe Ungurii nu-i orbesce strălucirea
serbărilor primirei părechei regale române
în Budapesta; sciu ei bine, că visita la
Budapesta a regelui român nu este inso-
țită de bunăvoința opiniei publice în mē-
sura, în care a fost însoțită visita la Bu-
curești a regelui maghiar. Ce privește în-
semnătatea internațională a visitei regelui
român la Budapesta, fôia unguerescă așa-
dără nu o găsesce de vre-o importanță de-
sebită, deoarece — dize — „în politică e
fôrte greu de-a eschide simpatiile naturale
ce le are ori-care popor iubitor de liber-
tate față cu glorioasă națiune francoasă; cu
atât mai greu este de-a eschide simpatiile
unui popor (cum este cel român), care se
simte înrudit prin sânge cu puternicul frate
latin”.

De-ocamdată însă se mulțămesc „Ma-
gyar Hirlap” și cu atât, că „cel puțin în
cercurile mai mature și mai influente ale
României” a început să se nască conștiința,
că interesele române coincid cu cele ma-
ghiaro-austriace. Acesta va duce cu timpul
și la curmarea neînțelegerilor dintre Ro-
mâni și Maghiari. Asigură fôia maghiară,
că Ungurii nu sunt mănoși pe Români,
deși în cercurile influente române există
încă curente puternice în oontre Maghiari-
lor. „Reserva plină de curtoasiă, dér hotărâ-
re

a diariștilor români, cari ca pretutindenea
în lumea cultă sunt reprezentanții opinii-
nei publice, dovedescé lámurit, că în cestiu-
nea frățietății maghiaro-române suntem încă
numai la începutul începutului”, dize „M. H.”
Dér speră totuși, că ideile ce au străbătut
în cercurile hotărîtore românesce, vor pē-
trunde cu timpul în totă România și în
urma acesta vor vedé și „României noștri”
(adecă „ai Ungurilor”), că nimic mai bun
nu este, decât „testvériség” ul cu Ungurii.
E în interesul Românilor, dize, ca Ungaria
unitară să se întărească. Cere deci, ca Ro-
mâniei de dincóce să nu se mai amestece în
trebile Ungurilor, căci altfel s'a isprăvit cu
„frățietatea”...

„Alkotmány”, organul „partidei
poporale” catolice, publică și el un
articol prim sub titlul „regele român
în Budapesta”.

După ce face o asemănare între sta-
rea de ađi a României și cea dinainte de
1866, cu scop de-a arăta progresele enorme,
ce le-a făcut această țără sub domnirea re-
gelui Carol, fôia catolică face și ea să-
tura calului, începând să vorbescé despre
„irredenta română” și dize „daco-româ-
nism”, dize, că numai regelui Carol este
a se mulțami, că mișcările daco-române au
rămas fără efect; „lui avem de-ai mulțami,
că — în contra voinței agitatorilor — vine
la Budapesta pentru de-a reîntorce regelui
nostru visita, ce acesta i-a făcut'o la Bu-
curești, urmăriind prin acesta scopul vedit,
de-a împrăștia neînțelegerile dintre Ro-
mâni și Maghiari”.

Fôia catolică își exprimă speranța, că
regelui Carol „li va succede pe deplin”
de-a mijloci o prietenie între Maghiari și
Români, deoarece Maghiarii sunt cu totul
inofensivi după vederile ei. „Nu este ade-
vărat — dize cinstoa fôia — „că noi am
despoia séu că am voi să despoiam pe
Valahi, cari trasesc din aceeași pâne și din
același drept cu noi, de pământul, de limba,
de religia, séu de libertatea lor legală.
Pentru greșeliile unora dintre bărbații noș-
tri dela guvern nu luăm răspunderea; cei
ce suferă mai mult de violentările lor sun-
tem noi, noi în adevăr suferim mai mult,
decât valahimea din Ardeal. Acesta însă
este afacerea noastră internă, în care n'are
dreptul de-a se amesteca nici o putere din
afară. Regele Carol și ministri săi merită
recunoscință, că ei nici nu o facă acesta.”

Se vede, că șovinista fôia catolică în
entusiasmul ei și-a uitat cu totul de ceea
ce scria mai eri alaltăeri, când învinovăția
guvernul pentru-că prin politica sa nedreptă
și „neînțeleptă” de maghiarizare a esacer-
bat pe Români și pe celelalte națiuni ne-
maghiare.

„Neue freie Presse” vorbind des-
pre visita, ce o face regele Româ-
niei împăratului Francisc Iosif la
Budapesta dize în numărul său de
Marți între altele:

„...Raporturile noastre cu România
stau în strînsă legătură cu sistemul de
alianță, care timbrează politica noastră este-
rióră. În acest sens correspunde constela-
țiunii politice actuale, decă privim visita
regelui României la Budapesta ca o între-
gire a visitei ce a făcut'o împăratul Wil-
helm în Budapesta și ale cărei efecte se re-
sint în capitala ungară la fîă-care pas. Și
regele Carol vine ca óspe al împăratului

Francisc Iosif întâiași-dată în Ungaria. Ori cât de îndreptățit ar fi de a aminti cu referire la curtoasia visita împăratului Francisc Iosif la București, pe care acum o înțelegem regele Carol, e învederat, că de astă dată curtoasia poartă trena (Schleppe) politice, nu politica trena curtoasiei. Este cerința de a se stringe tare interesele adecuate, care se validează în Europa dela toastul Țarului de pe „Pothuan” înocoe prin accentuarea scopurilor pacifice, această cerință și-a aflat satisfacere pe timpul manevrelor germane prin toasturile dela Homburg, apoi după manevrele dela Totis prin toasturile în palatul dela Buda; de a fi satisfăcută și în decursul visitei regale române în Budapesta. Și poate, că nici nu comitem un paradoxon, dacă prețuim așd cu deosebire mult specificul moment politic al visitei române, de-ore-ce efectele ei față cu încordările și supărările dintre Ungaria și România adese-ori numai cu greu moderate se poate estinde nemijlocit asupra țintei unui raport de amiciție durabilă.

Foia vieneză dăce apoi, că ori există ori nu alianță în scris și ori va fi proclamată ori nu în toasturile dela Buda ale împăratului și ale regelui Carol, raportul între Austro-Ungaria și România e vrednic a fi cultivat și păzit ca o alianță, căci țera dela Dunărea de jos înțeleg guvernata de regele său de Hohenzollern este un factor important în Orientul european, pentru a căruia dezvoltare pacifică poate fi și ea o garanță.

Amintesc apoi timpul când Brătianu era consilierul prințului Carol, „care era dușmănit cu vehemență pasionată de conservatorii ruso-fili”; — Astăd conduce amicul și discipolul său Dimitrie Sturdza politica României, el a tăiat drumul raportului de amiciție cu Austro-Ungaria, și el este asemenea spin în ochii boerilor conservatori.

Vorbesc apoi despre România, și dezvoltarea ei politică, numesc pe regele Carol regeneratorul țării sale, dăce că independența de stat și regalitatea România și-a câștigat-o prin propria ei putere și Austro-Ungaria prin atitudinea ei amicabile a sprijinit-o. Atinge apoi reminiscențele atitudinii Rusiei față cu România după războiu și dăce, că acum dupăce între Austro-Ungaria și Rusia există o înțelegere cordială pentru susținerea păcii în Orient, a ceste reminiscențe au poate pentru mult timp numai o valoare retrospectivă. Relevă mai departe atitudinea României pe timpul războiului greco-turcesc și dăce, că atunci puterile au putut conta pe România și pe lealitatea ei. „In conștiința această, guvernul român au putut să publice cel dintâiu și cu cinstită satisfacție depeșă dela Petersburg, care în numele Austro-Ungariei și a Rusiei a admoniat la liniștea statele Balcanice ce stau la pândă (Ce satisfacție pute să fiă această, când și România era în același fel admoniat?—Trad.) „Dér nu numai un factor al păcii, ci și al culturii apăsene în Orient a devenit România. Nu numai interesul său politic, ci și interesul propriu cultural al său și al Europei îi indică calea în mod imperativ de a se alătura la marele puteri, cari sunt reunite în tripla alianță. Și dintre aceste puteri Austro-Ungaria este cea mai de-apprope...”

„...România are poziția sa în Europa, sorise regele Carol înainte cu 20 de ani. In Budapesta i-se va adeveri acesta în mod documentar cu totă solemnitatea.”

Despre primirea părechei regale române în Budapesta i-se telegrafază de acolo diarului „Neue fr. Presse” următoarele:

Pregătirile de primire se fac în mare dimensiuni. Ele sunt în mod ușurate prin aceea, că se poate întrebuița o parte a decorațiunilor folosite la primirea împăratului german. De pe toate catardele falfăe deja steguri mari în colorile României, cari sunt acoelași cu ale orașului Budapesta, dér în ordine inversă. („Timpului” i-se raportază din Budapesta, că acolo s'au pus colorile

României greșit, adeocă orisontal în loc de vertical. — Trad.) Pretatindenți unde în medaliunile dela decorațiunil se afla chipul împăratului german, se așdă acum medaliunile cu portretul regelui Carol. Primirea din partea curții și a cerourilor oficiale e foarte sərbătorosă. Și poporațiunea participă la ea în mod corespunzător.

Se dă aici întrevederi importantă politică, și mai ales având în considerare, că înteluirea se face în Budapesta.

Importanța împrejurării, că întrevedere se face aici (în Budapesta) o ved, nu cu nedrept în aceea, că așa numita *cestiune transilvâneană-română a amușit de mai mult timp*, deorece n'a primit sprijin din cerourile competente ale României. Agitatorii sunt energic desavuați de guvernul din București. Acesta este și o bună învățătură pentru cetățenii ungari de naționalitate română, cari trăesc în Transilvania și Ungaria de jos, dintre cari, ce-i drept, numai o mică fracțiune s'au alăturat temporar la acești agitatori.

Tendința de-a susținea cele mai bune raporturi cu regatul român, își află expresiunea și în totă presa ungerescă. S'au anunțat din București 11 diariști români. (Cine să fiă aceștia, după ce diarul „Timpul” constată din nou, că nici unul din diarele române din București n'a acceptat invitația clubului „Otthon”? — Trad.) In onorea acestora arangiază reuniunile diaristice de aici un banchet și vor îngriji în toate privințele de buna primire a colegilor lor.

In palatul dela Buda se va da mâne séră un mare prând de gală, la care se vor schimba *toasturi de cuprins politic*. Caracterul politic al întrevederii îl caracterisază și faptul, că ministrul de externe contele Goluchowski vine aici din incidentul acesta.

„P. Lloyd” dela 28 c. în rubrica despre pregătirile pentru primirea părechei regale române, étă cu ce scornituri debiteză înaintea lumii neinițiate din țera și străinătate:

„Articuliul scrișt călduros ai foilor din Budapesta, consacrați visitei regelui Carol, au produs în cerourile politice din București o impresie *extraordinar* de favorabilă. In urma lor, opt diare din București au hotărât să-și trimită reprezentanții la Budapesta.

„Cei de pe urmă numeri ai diarelor române iau la cunoștință cu mulțămită vedită enunțatiunile pline de recunoșcere și de căldură ale foilor din Budapesta și în general dăce că Maghiarii au tot dreptul de a fi mândri asupra întâmplărilor din urmă. In ele (adecă în diarele din București) mai stă, că și Românii ar face mai bine decât armunoi, decât a se văita și a se tângui; decât s'ar lua la o întrecere nobilă cu Ungurii și-ar ridica România lor tot așa de sus, cum au făcut Ungurii cu țera lor.

„Dispoziția antimaghiară din ultimele zile a spiritelor asemenea a dispărut...”

De sigur că Jidanii dela „P. Lloyd”, decât peste tot cele de mai sus nu sunt scorniturile lor proprii, le-au luat din foile evreo-germane din București, „Bukarester Tagblatt” și mai ales „Roumânischer Lloyd”, o fițuică care insultă și hulesce pe Români unde numai poate, mai cu perdea, mai fără perdea. Acesta este izvorul principal de informațiuni din care sôrbe și „P. Lloyd”.

Suveranii României la Viena.

Se telegrafază dela Viena cu data 27 Septembrie: Archiducesa Maria Teresa a făcut o vizită, după amiazi Reginei României, care tocmai eșise; archiducesa a lăsat cartă sa. Regina Elisabeta a înapoiat mai târziu visita sa archiducesei Maria Teresa.

Regele României a făcut după amiazi o vizită contelui *Goluchowski* la care a stat o oră și jum. și contelui *Badeni*, cu care s'a întreținut timp de un sfert de oră. Regele Carol a declarat că vré să vorbescă

cu contele *Badeni*, spre a da personal împăratului Francisc Iosif sciri despre sănătatea sa. Ministrul președinte a mulțumit în mod respectuos și s'a informat de starea sănătății Prințului moștenitor al României. Regele României a răspuns, că nepotul său merge mai bine.

După ce a părăsit pe contele *Badeni*, Regele României a exprimat în fața unui funcționar înalt bucuria ce a simțit vedând fața bună a contelui *Badeni* și a arătat mirarea sa, că cu totă rane, ministrul președinte se ocupă mereu cu afacerile Statului și nu-și acordă nici un repaus. A exprimat totodată speranța că contele *Badeni* se va vindeca în puțin timp.

La amiazi a fost la Regele României un dejun la care au asistat contele *Goluchowski*, contele de *Welsersheimb* și soșile lor, precum și membrii legatiunii române.

Demonstrațiuni în contra episcopului Majlath.

(Coresp. part. a „Gazetei Transilvaniei.”)

Deva, 28 Septembrie 1897.

Romano-catolicii din Deva și jur, deja de câteva zile, se tot pregăteau, să primescă, cu deosebită pompă, pe noul lor episcop, contele *Majlath* din Alba-Iulia.

La 25, 26 Septembrie Episcopul a fost la *Ilia Mureșiană*; eri în 27 în comuna *Dobra*, așd înainte da amiazi a fost oșpele baronului *Iosika*, în *Brâncioa*, — érá așd după amiazi pe la 3—4 ore va soei aici în Deva, ca mâne să împărțască sântul mir la vre-o 300 de copii și copile.

Senatul bisericeii catolice de aici a invitat totă oficiolatele și școlele din loc, pe onorațiunii și confesiunile celelalte.

S'au făcut pregătiri, ca un tren separat să aducă așd pe episcop dela *Brâncioa*, érá aici în Deva să fiă primit cu deosebită pompă. In mijlocul pieței i-au ridicat un arc de triumf cu inscripțiunea: „*Áldott, ki az urnak nevében jön*”. (Bine este cuvântat, cel ce vine întru numele Domnului.)

Cu sosirea episcopului *Majlath* pe teritoriul comitatului *Hunedórei*, a apărut și pastorală, ce a adresat-o clerului și popoului romano-catolic. Este bine cunoscut, că acea pastorală a făcut mult sânge réu la puternicii zile de astăd și prin urmare și „liberalii” de pe aici au început a țipa, ca din gura șerpelui.

Urmarea a fost, că reformații și aderenții guvernului, au început a murmura și așd arăta pe față ura și disploceera, față de pașii întreprinși de romano-catolicii relativ la primirea Episcopului.

Au început intrigile, amenințările și batjocurile.

Fișpanul nu era pe acasă. Sosind eri după amiazi și aflând de dispozițiunea oreligionarilor săi, pe dată a convocat o consultare la care — se dăce, — au participat viceșpanul *A. Hollaki* rom. catolic, *Réthy Lajos*, inspector de școle, reformat, *Simion Horváth* procuror reg. greco-catolic, *Andersen*, director de finanțe rom. cat. și *Téglás Gábor*, directorul școlelor reale, reformat.

In această conferență, fișpanul ar fi declarat, că el, ca reprezentantul guvernului, și care este pus în postul de fișpan, ca să supravegheze ori ce mișcare publică, nu poate consenți la aceea, ca funcționarii de stat și administrativi și peste tot cei în serviciul statului, să facă ovațiuni și se destingă pe un prelat, care a emis o pastorală, ca episcopul *Majlath*, care condamnă legile și guvernul, în a cărui serviciu e dânsul (fișpanul). Pentru aceea și-a exprimat părerea, ca Episcopului *Majlath* să nu i se facă primire oficiosă.

In acea conferență, după cum se vorbește au fost mari dispute, în fine încă aseră s'a dat porunca, să se sisteze ori ce festivități.

Viceșpanul a poruncit primarului, ca numai decât să dee jos arcul de triumf pe răspunderea lui.

Vé puteți închipui consternațiunea romano-catolicilor și mirarea orașenilor, când

astăd diminătă tot acei bărdași români, cari au olădit arcul de triumf nimicean fără milă decorațiunile și frunțele de stejar. Lume multă se adunase la acel spectacol și o svadă mare se încinsese, căt timp bărdașii nimiceau arcul de triumf.

După amiazi la 5 ore a sosit Episcopul *Majlath* dela *Brâncioa* în trăsura sa proprie și la biserica rom. catolică a fost așteptat de multă lume.

Programa de primire, publicată cu zile mai înainte, nu s'a putut esecuta și totă primirea a fost pe cât se poate de confusă, căci întreg publicul era într'o nedumerire.

Mâne Episcopul *Majlath* va mirui și poimâne va merge la *Hunedóre*.

Corespondentul.

SCRIRILE DILEI.

— 17 (29) Septembrie.

Privitor la cele deșce statue istorice, ce monarohul Francisc Iosif a ordonat a se ridica în Budapesta pe cheltuála sa în amintirea celor 10 bărbați din istoria națională a Ungurilor, una din foile ungeresci semi-oficioșe pretinde a soi din izvor sigur, că idea și hotărîrea de-a se ridica acele statue este exclusiv a monarohului, care mai întâit a comunicat idea *M. S.* împărătesei-regine. ér după aceea lui *Banffy*. Intru alegerea persónelor, cărora să li-se ridice statue, s'a urmat sfatului dat de Primatele dela *Strigoniu*, care a recomandat pe episcopul *Gherhard*, pe archiepiscopul de odinórá al *Strigoniului Pasmány* și pe *Ioan Palfy*; ministrul-președinte *Banffy* a recomandat pe: *Sebastian Timody*, ca cântărețul predilect de odinórá al reginei Ungariei, pe *Stefan Boockay* și *Gavriil Bethlen*; baronul *Fejerváry Geza* a recomandat pe: *Ioan Hunyady* și pe *Nicolae Zrinyi*; ministrul de justiție *Erdelyi* a recomandat pe *Stefan Werböczy*; ér pentru *Anonymus regis Belae* notarius se va ridica statua din indemnul propriul al cancelariei de cabinet.

Pictor ungar la curtea regală română. „*Pesti Napló*” scrie: „Majestatea Sa Regina României *Elisabeta* a chiămat la curtea regală din București pe pictorul ungar *Filip Laszlo*. Regina voescă să fiă atât ea, cât și Regele, pictați de un artist ungar. Pictorul încă în tómnă această va satisface dorinței Reginei”.

Contra sionismului. Cu ocaziunea sərbătorilor de anul nou la *Jidani*, care a fost în 27 și 28 l. o., jupânul *Dr. Samuel Kohn*, rabinul suprem al *Jidanilor* din *Pesta*, a ținut de pe amvon o vorbire, în care se declară în contra sionismului. „*Jidovimea maghiară*”, dăce rabinul *Kohn*, „nu poate ave altă patriă, decât *Ungaria*, pentru care e gata a-și sacrifica viața și averea. *Jidovimea maghiară* privesce *Ungaria* ca mamă a lor, durere numai, că *Jidanii maghiari* nu sunt organizați unitar”. *Dr. Kohn* își sfârși vorbirea cu o rugăciune pentru regele și tron. Soie jupânul, cum să îmbete ou apă rece pe protectorii *Jidovismului*.

Stégul de război al lui *Rothschild*. *Rothschild* „Regele banilor”, călători zilele acestea pe propriul său yacht la *Constantinopol*. Când corabia era să trecă prin strimțórea *Hellespont*, comandantul strimțórei de mare nu-l lăsă să trecă dăcând, că pe *Yacht* are arborat stégul de războiu austro-ungar și cu corăbii de războiu prin strimțórea de mare nu-i ertat să între nimeni. Baronul *Rothschild* înzadar rugă pe comandant să-i viziteze corabia, și să se convingă, că el n'are nici o armă; înzadar îl asigură prin documente, că el e om pacinic, — comandantul turo rămase pe lângă ceea ce a spus, dăcând lui *Rothschild*, că decât e om pacinic, pentru-ce a arborat pe *Yacht* stégul de războiu? *Rothschild* a fost silit să cêrá printr'o telegramă intervenirea consulului austro-ungar din *Constantinopol*, acesta trebui să intervină la *Sultan*. După așteptare de două zile întregi, soși în fine iradeaua, prin care 'i se permise lui *Rothschild* să mergă mai departe.

Loteria mică, care a stors atâtea milioane de florenți din pungile nenorociților locuitori creduli și lacomi de câștig, va mai trăi așă și mâine și apoi s'a isprăvit cu ea. Cu începutul zilei de Vineri, 1 Octomvru n., vom avea, în locul loteriei mici, loteria de clasă, care e menită a storce banii din pungile celor ușurei de minte pe-o cale mai „elegantă” și tot-odată mai potrivită de-a duce la sapa de lemn pe cei ce vor căde în patima de-a juca la loterie.

Târg de hemei în Sighișoara. Precum am anunțat, primul târg de hemei în Transilvania se va ține la Sighișoara mâine în 30 Septemvru. Producătorii de hemei din Transilvania au fost rugați, ca la acest târg să-și ducă tot hemeiul produs, sau cel puțin 1 până în 2 legături ca muștră. „Societatea târgului de hemei din Sighișoara” va constata în urmă, câtă cantitate de hemei este de a se vinde și care este prețul cel mai mic, cu care se poate vinde.

Mișcarea în sinul studenției din București.

Foile de dincolo ne spun, că în sinul studenților universitari din București s'a produs de câteva zile o mișcare în vederea reluării campaniei în cestiunea națională. Comitetul național al studenților a convocat alaltăieri s'era o întrunire în localul Ligei, la care a luat parte un mare număr de studenți.

S'au ținut mai multe discursuri și în urmă s'a dat cetire unui manifest, care s'a afișat pe zidurile capitalei și s'a publicat prin foi. El este de următorul cuprins:

Români!

Loviturile, pe cari neamul nostru le primesce și cari în mare parte sunt datorite nepăsării noastre, nu ne mai îngăduie tăcere.

O lume întreagă scia de păsurile fraților noștri; îi compătinea pe ei și ne încuraja pe noi în lupta pentru cauza cea sfântă a românismului.

Era un moment, când vrăjmașii s'gduidui de protestările generale ale opiniei europene, își muiașeră îndrăsnela lor.

Astăzi lumea cultă nu mai e preocupată de dreptele noastre cereri, și vrăjmașii noștri, cu o cutezanță uimitoare, dau loviturii puternice și păgubitoare existenței neamului nostru.

Dér succesele asupritorilor, datorite numai minciunelor aparente ale serbărilor oficiale, nu pot să fiă decât efcamere.

Datoria noastră e de a desvâli lumea întregi și mai ales aliaților amăgiți ai Ungariei, neomeniile, nedreptățile și persecuțiile, ce se adăpostesc sub lustrul înșelător al recepțiilor împărătești.

Români!

E rândul nostru să ne rostim, să trezim chiar și pe vrăjmașii neamului nostru din beția triumfului lor, arătându-le prin protestările noastre, că nu se poate degeta stingerea unui popor de 3 milioane prin vorbe, fiă ele chiar împărătești.

Să strigăm cu putere, cu glasul disperării, ca să scie întreaga lume cultă, că armonia dintre noi și Unguri nu se poate stabili prin visite înalte, ci numai prin stăpînire nedreptății și arbitrarului.

Tinerimea română universitară își va face datoria.

Va apela din nou la întreaga presă europeană, spre a sprigini legitimele cereri ale Românilor subjugăți.

Voi, fiți atenți și pregătiți-vă, ca la chemarea ce vom face-o să răspundeți cu demnitate și cu curaj!

Să lăsăm nepăsarea și să fim treziți și în somn de vorbele poetului:

„Capul ce se plecă, paloșul nu-l tae,
„Dér cu umilință lanțul-l încovoie”.

Comitetul național studențesc.

*

Foile de dincolo mai comunică, că comitetul Ligei în unire cu co-

mitetul studențesc au decis a organiza pe ziua de Dumineca viitoare „un mare meeting de simpatie pentru cauza română din Transilvania și de protestare în contra dănuirii sistemului de maghiarizare și de prigonire, mântînit și înăsprit de guvernul maghiar”.

Prima convenire a studenților dela academia din Oradea-Mare.

Oradea-Mare, 26 Sept. n. 1897.

Dintre tinerii români, tot mai mulți se dedică carierei juridice, pôte pentru-că această carieră ogăsesc mai aptă pentru de-a pute desvolta mai târziu o activitate publică mai potrivită stărilor noastre politice, sociale și culturale, unde atât de multă lipsă avem de cunoștința drepturilor.

La academia de drepturi din Oradea și în anul acesta s'a înscris cam la patru-zeci de tineri, formând o mică insulă în oceanul turbur al străinilor. Privind numai ca la un „memento” la cele din anul trecut, sub impresiuni vesede a convenit în s'era de 25 Sept. n. tinerimea română éráși la hotelul „Rimanóczy”. Vre-o 30 de înși (n'au fost toți de față) ne-am întrunit în s'era aceasta, veseli, că am putut éráși să ne îmbrățișăm frățește.

Primul s'a sculat Th. Burdan, bineventând pe noii sosiți „frați și iubiți colegi”, rugându-i tot-odată, ca devisa lor. întoamă ca și a acelor vechi, să fiă tot-deuna: unirea și iubirea frățească. Un puternic „să trăiască” și un „Deșteptă te Române” a urmat vorbirei. În numele colegilor noi a răspuns I. Marșeu cu cuvinte simple, dér bine simțite, declarând solemn, că și ei cu acea iubire și dragoste frățească, cu care a fost primiți, vor conlucra din puteri cu noi la ajungerea scopului nostru comun: progres în sciință, cultură, pestrarea caracterului nostru de studenți români.

Intre aprobări și strigăte de „să trăiască” au mai vorbit dintre cei vechi: L. Bolcaș și Al. Aciú. Ambii au accentuat, că însuflețirea noastră se nu fiă numai momentană, ci să ne lămurim, ce avem de-a face, să ne organizăm, ca atențiunea publicului român, unicul sprijin ce-l avem, să o merităm nu prin scandaluri, dueluri și ură personală, ci prin onestitate în purtare, carea să ne atragă chiar și respectul inimiilor, și prin o activitate productivă, conscii fiind de chiamarea noastră de studenți, universitari și tineri români, cari și noi formăm o parte din „speranța națiunii”, carea ne susține aici cu multe greutate. Și precum dicem în rugăciune: „Speranța mea est Tatăl, scăparea mea este fiul, acoperământul meu e Spiritul sânt”, așa avem trei puteri și noi aici: *credința* tare în viitorul națiunii noastre, a cărei scăpare e pestrarea și cultivarea limbii și a religiei noastre, *ér ajutorul* ne va fi acel *spirit al adevărului*; care tot-deuna sfarmă apăsările egoiste și nepriceperile celor rămași, și care spirit trebuie să-l nutrim cu tot focal tineretei noastre. „Bétrâni pot să 'nveté dela noi — însuflețirea, idealul — ér noi o să învățăm dela ei — alegerea mijloecelor oneste și potrivite pentru ajungerea scopului”. Și precum noi numai „atunci vom merita atențiunea celor mai bétrâni, când prin purtarea și însuflețirea noastră pentru scopuri sfinte vom fi demni de ea, așa și în inimile noastre numai pe acei Români îi vom putea iubi ca pe *părinți*, cari fără egoism, fără interes, ci cu căldură părințescă, ca pre sânge din al lor ne vor iubi și îndrepta la adevér.

Cu toate și cântări s'a finit petrecerea, fiind convocați pe 27 Septemvru n. pentru de-a ne reorganiza mica societate, ce peste vacanță a fost încetat, și căreia îi revine sarcina de-a împraștia dintre noi nedumeririle, ce le-am avea, și să dea direcție pașilor, ce avem a-i face în decursul acestui an școlar.

„Dimidium habet facti, qui bene incipit”.

A. Brunet Selăgianul.

Correspondența „Gazetei Trans.”

TURDA. 27 Sept. 1897.

Onorată Redacțiune! În orașul nostru acuma se pune în piétă sub copriș un imponent edificiu al institutului „Arieșana”, care alătura cu edificiu „Hotel Central” al școlei române gr. cat. dovedese în marea această de străinú esistența Românilor de pre aici și sunt totodată probe ale forții române, care în ciuda apăsărilor nu încetă a se manifesta în continuu și în ținuturile cele mai apăsate.

Alături de scirea îmbucurătoare, nu pot să nu amintesc împrejurarea, că pe când institutul nostru „Arieșana” dá în modul indigetat mai sus dovedii de progres, în același timp a cassat direcțiunea postul de subcomptabil sistemizat definitiv cu vre-o 5 ani mai înainte.

Luând în considerare, că pre și ce merge se înmulțese numărul tinerilor, cari absolvéză școlele comerciale și că noi în raport cu numărul acestor tineri avem forțe puține institute românești, la cari să fiă respectivii aplicați, hotărîrea această a direcțiunii nu ne servește spre bucurie, mai ales fiindcă prin asta societatea română din Turda, care și așa a fost atât de decimată în timpul din urmă, mai pierde o putere. Toamă fiindcă institutul se vede a fi în progres, hotărîrea de sistare a postului n mi-se pare corăspundătoare și cred, că cu ocaziunea adunării generale se va reveni asupra ei.

Cassându-se postul, subcomptabilul de până acuma Andreiu Popa ni-a părăsit așă și prin această am pierdut un bun tiner român. Amicii lui, cu cari a petrecut împreună în Turda 4 ani, l'au însoțit până la gară.

Observator.

Convocare.

Adunarea despărțământului reuniunii învăț. români gr. cat. din protopopiatul Alba-Iulia. conform § 21 din Statutele reuniunii învățătorilor gr. cat. din Arhidieceasa de Alba-Iulia și Făgăras, se convocă pe ziua de 12 Octomvru n. c. la 8 ore a. m. în școla gr. cat. din Șard pe lângă următoarea.

Programă: 1) Deschiderea ședinței prin președinte. 2) Pertractarea prelegerei practice dela ordinea zilei cu elevii desp. l-a prin Aureliu Pop. 3) Constatarea membrilor ordinari ai despărț. 4) Primirea de membrii fondatori și ajutători. 5) Cetirea disertației: „Cum trebuie să procedă învăț. la predarea materiei din obiectele de învăț.” 6) Discutarea asupra temelor predate. 7) Incassarea tascelor de 2 fl. dela membri ordinari. 8) Designarea persoanei, ce va avé să țină prelegerea practică la procesima adunare. 9) Deciderea locului și timpului procesimei adunări. 10) Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal. 11) Inchiderea ședinței.

Șard, 21 Septemvru 1897.

Ioan Dumitreanu, Ioan Domșia,
președ. notar.

Alecsandru Roman

profesor ordinar de limba și literatura română la universitatea din Budapesta, membru ordinar al Academiei române, fost deputat dietal, membru ordinar al asociațiunii trans. pentru cultura și literatura poporului român și membru onorar a mai multor societăți literare.

în al 71 an al vieții și în al 30-lea an al fericitei sale căsătorii — după un morb greu și îndelungat s'a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Lun în 15/27 Septemvru 1897 la orele 10 a. m.

Osămintele scumpului defunct s'au depune spre repaus etern în cripta familiară din cimiterul gr. cat. din Sas-Sebeș Mercuri în 29 Septemvru a. c. la orele 3 d. a.

Sas-Sebeș, 27 Septemvru 1897.

În veșt pomenirea lui.

Leontina Roman născută Balomiri, soția; Iosif Roman, ca frate; Dr. Stefan Păcurar și Ermina Păcurar născ. Balomiri, ca cumnați; Zinca Balomiri născ. Isacu, ca sóoră; Dr. Ioan Neagoe, Veturia Neagoe născută Roman, Leontina și Alma Păcurar, ca nepot și nepôte.

*

Subscriții cu inima frântă de durere anunță, că iubitul lor soț, tată, ginere, frate și cumnat

George S. Thomas

paroch gr. cat. în Tohanul-Vechiú, catechet la școlele medii române din Brașov, membru al „Asociațiunii transilvane” etc.

astăzi în 28 Septemvru a. c. st. n. la orele 9 a. m. după un morb îndelungat, dér plin de resignațiune creștină, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în anul al 37-lea al etății și al 12-lea al căsătoriei și preoției sale.

Despre această tristă pierdere încunosciințam pe toate rudeniile, amicii și cunoscuții.

Osămintele scumpului defunct s'au astruca în 30 Septemvru a. c. st. n. la orele 12 din și în Cimiterul bisericei române din Tohanul-Vechiú.

Fie-i țărâna ușoră și memoria binecuvântată!

Tohanul-Vechiú, 28 Sept. st. n. 1897.

Lucretia Thomas născ. Pop, ca soția; Nicolae Pop și Elena Pop, ca soorii; Maria S. Thomas cu soțul său Dimitrie Stoanescu, ca soră și cumnat; Horea, Mircea și Letitia, ca fii și fiică; Elisa G. Radu născ. Pop, Aurelia Ios. Pop n. Pop, Nic. V. Pop cu soția Elena, Octavian Pop cu soția Maria și Cornelia Pop, ca cumnate și cumnați.

ULTIME SCRIRI.

Budapesta, 28 Septemvru. Suvranii României au sosit așă după amezii la 2 și 1/4. Primirea strălucită; de față tot aceleași persoane înalte ca și la sosirea împăratului german. Publicul a salutat cu frenesie pe Majestatea, când s'a dus la gară spre întâmpinare. Pe peron o companie a regimentului 6, ce pörtă numele regelui Carol. Impăratul purta uniforma unui general de husari; regele României uniforma de colonel al regimentului său.

Impăratul și regele Carol s'au îmbrățișat și s'au sărutat de două ori. Impăratul voind a săruta mâna reginei, această și-a retras-o și l'a sărutat pe obraz. Trecând în revistă compania de onore musica cântă imnul românesc.

Publicul a salutat cu aclamațiuni pe ambii suverani, cari se aflau într'o trăsură și pe regina României, care se afla în altă trăsură însoțită de archiducesa Maria Iosefa. DAMELE dela ferestri și de pe balcone fălăiau cu batiste, regina Elisabeta răspundea necontenit, salutând cu batista și chiar cu mâna, zimbînd în toate părțile, ceea ce electrisa și mai mult publicul femeiesc. Din câteva ferestri s'au aruncat flori în trăsura reginei.

Sosirea la palatul din Buda câteva minute după 3 ore. Și aici ținea strajă o companie a regim. Nr. 6. În palat așteptau pe Suvranii cei doi maresali ai curții, cel austriac prințul Liechtenstein, și cel ungar contele Apponyi Lajos.

După prezentarea archiducilor, archiduceselor și a marilor funcționari dela Curte, Suvranii poposind câțeva vreme în apartamentele lor au făcut mai întâiu visita împăratului, apoi archiducelui Otto și archiducesei Maria Iosefa.

La 5 ore prânz la palat ca 8 tacâmuri. La 8 ore Suvranii s'au dus la reprezentația dela Operă.

Literatură.

Următoarele cărți nouă se pot procura prin Administrația fôiei noastre:

„Gramatica limbii românești“ (Fonetica și ortografie, etimologie, sintaxă, stil) întocmită în două cursuri concentrice pentru școlile populare de I. Dariu, cursul II. Pentru anul V și al VI de școală, pentru școlile de repetiție, de adulți, școlile civile, etc. Editura autorului, Brașov tipografia A. Mureșianu. Prețul 30 cr.

Carte de citire pentru anii din urmă ai școlilor populare și de repetiție de Dom. Dogariu și Nicolau Pilăia. Prețul broșurat 70 cr., legat 85 cr. (10 cr. porto).

Manual de limba germană pentru școlile pop. și capitale rom. de I. Dorca. Prețul legat 30 cr.

Geografia Ungariei și elementele din geografia generală pentru școlile populare de Dr. Nicolau Pop. Prețul 25 cr.

Carte de citire pentru școlile primare române de Georgiu Zaharia, învățător. Partea I pentru anul al 3-lea de școală, costă 24 cr. Partea a II pentru anul al 4-lea de școală. Prețul 28 cr.

Aritmetica, exerciții practice cu numerii dela 1—100 după sistemul decadic pentru începătorii din anul I și II de școală de Dom. Dogariu și Ion Dariu, învățători. Partea I 30 cr. — Partea a II: Exerciții practice cu numerii dela 1—1000 după sist. decadic. Prețul 20 cr. — Partea a III-a dela 1 până la numerii 10,000,000 costă 30 cr.

Aritmetica. Exerciții practice cu frângelele decimale și vulgare. Raportele și proporțiunile. Regula de trei simplă și compusă. Calculul procentelor, rabatelor și al intereselor. Regula societății simplă și compusă. Calculul alegațiunii, al suprafețelor și al volumelor cubice. Pentru anii din urmă ai școlii primare de Ion Dariu, învățător. Prețul 45 cr.

Manual de agricultura rațională (Agrologia) de Dr. G. Maior. Cea mai bună și mai bogată carte economică apărută la noi până acum. 524 pag. format mare cu 217 fig. Prețul 2 fl. 50 cr. (Trimis prin poștă recomandat 2 fl. 75 cr.)

Cartea Săteanului, romane populare de Em. Pârdeanu. Prețul 52 cr. (trimis francat).

In Viltore, romane și impresii, de cui noscutul scriitor A. Vlahuță. Prețul 65 cr. (trimis francat.)

„Răspuns la Cartea neagră“, de Azentis Severu. 364 pag. 8°. Prețul 1 fl. (Trimis prin poștă 5 cr. mai mult).

Dicționar universal al limbii române de L. Șineanu, Prețul 3 fl. 75 cr. (Trimis recomandat prin poștă 4 fl.)

Exercițiile gimnastice în școlile elementare române de Iosif Avon. Prețul 15 cr. plus 2 cr. porto.)

Săpătorul de bani, comediă în trei acte localizată de Antoniu Popp. Prețul 12 cr. (2 porto).

Lilice dela Pind, poezii macedonene originale și daco-române de Petru Vulcan. Un volum elegant, cu învăltoare ilustrată și tipărit pe hârtia de lux. Prețul 1 fl. (trimis francat.)

Istoria Ungariei în legătură cu istoria universală, pentru școlile populare de Silvestru Moldovan profesor. Prețul 20 cr.

Istoria Ungariei și elem. din ist. generală pentru școlile popor. de Dr. Nicolau Pop. Prețul 20 cr.

Aritmetica pentru școlile populare de F. E. Lurtz, partea I 20 cr., a II-a 35, a III-a 50 și a IV-a 90 cr.

Dicționar rom.-german de Theodor Alexi. Prețul 1 fl. 80 cr. și german-român de același autor, prețul 1 fl. 50 (cr. 15 cr. porto).

Geografia pentru școlile populare rom. de Făgărășan și S. Moldovan prof. Prețul legat 30 cr.

Economia câmpului și grădinăritul pentru școlile populare de George Moianu, învățător. Prețul 25 cr.

„Curs practic de limba maghiară“ pentru școlile populare întocmit pe baza noului plan ministerial de învățământ și a planurilor noastre școlare confesionale de Ion Dariu, cu concursul mai multor bărbați de școală. Partea I pentru anul I și al II de școală. Editura autorului, 1897. Prețul 16 cr. După ce Abecedarul maghiar lucrat de d-l I. Dariu împreună cu inspectorul reg. Francisc Koós a încetat de a mai apăre în edițiune nouă, d-l Dariu a compus un nou Abecedar maghiar independent de cel amintit și superior aceluia. Nu este așa dără a se confunda Abecedarul prezent al d-lui I. Dariu cu cel lucrat de d-nii Fr. Koós și V. Goldiș.

Curs complet de corespondența comercială, de I. C. Panțu, prof. în Brașov. E o carte de mare folos pentru toți călți au legătură comerciale. In ea se arată prin reguli și exemple, cum sunt a se face tot felul de scrisori, de care are lipsă un neguțător, un funcționar de bancă etc. Un exemplar: 1 fl. 60 cr. (pentru România 4 lei).

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Septembrie 1897.

Renta ung. de aur 4%	121.60
Renta de corone ung. 4%	99.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.85
Bonuri rurale ungare 4%	96.75
Bonuri rurale croate-slavone	97.60
Imprum. ung. cu premii	155.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	140.—
Renta de hârtie austr.	102.05
Renta de argint austr.	102.05
Renta de aur austr.	124.25
Losuri din 1860	144.—
Acții de-ale Băncii austro-ungar.	950.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	391.75
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	358.—
Napoleonori	9.52 1/2
Mărci imperiale germane	58.75
London vista	119.70
Paris vista	47.50
Rente de corone austr. 4%	101.85
Note italiene.	45.12 1/2

Cursul pieței Brașov.

Din 29 Septembrie 1897.

Banota rom. Cump.	9.50	Vând.	9.51
Argint român. Cump.	9.44	Vând.	9.46
Napoleonori. Cump.	9.51	Vând.	9.52
Galbeni Cump.	5.63	Vând.	5.65
Ruble Rusești Cump.	127.—	Vând.	—
Mărci germane Cump.	58.60	Vând.	—
Lire turcești Cump.	10.65	Vând.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.75	Vând.	101.75

Tramwaiul Brașov—Săcele.

PUBLICAȚIUNE.

Avem onorea a aduce la cunoștința On. public, că cu începerea dela 1 Octomvre a. c. va intra în vigoare noul mers al tramwaiului.

Noul mers al tramwaiului se va publica în formă de placate și în format portativ octav mic. Placatele se pot căpeta la direcția tramwaiului, ăr cele portative mici la călăuzi, precum și la stațiunile tramwaiului.

1896,1—1. Direcțiunea tramwaiului.

AVIS.

D-nul Ioan Stinghe, tată de vecini în Brașov, locuitor în Scheiu, în vecinătatea a patra (Strada Tocile sup. nr. 32) are 8 clăi de fân de vândare.

Fânul, care este foarte bun și neploaț, se află în liveșile din Poiana Brașovului.

Doritorii de a-l cumpăra au a se adresa la d-l proprietar sus numit. 2—2.

Nouvelle école enfantine.

Le soussignées portent à la connaissance de parents qu'elles établissent, le 1 Octobre, une école enfantine allemande-française.

S'adresser pour l'inscription de 4 à 5 heures, Kùhmarkt 4., ou avec le 1 Octobre aussi au local d'école Hirschergasse (Kotzenmarkt) 21. —

Agréez nous votre bienveillance, Gabrielle Reinisch & Berthe Thies, institutrices diplômées pour les écoles enfantines.

On y donne de même des leçons de piano et de danse après la méthode la plus moderne. Sont admis des commençants et des avancés. 1879,2—2

Sz. 648—1897. bvgh.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében közhírré teszi, hogy a fogarasi kir. járásbíróság 1896 évi 7668 számú végzése következtében Dr. Matok Miklós ügyvéd által képviselt nagyszabeni Paniliu Arma javára felső-árpási Pap Joan lelkész ellen 383 frt. s jár. erejéig 1896 évi Augustus hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján letoglalt és 390 frtra becsült rozs, zab, széna, 2 szekér, 2 ló, 1 borju, 1 cséplő gép 1/3-dából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbíróság 7524—1897. sz. végzése folytán 383 frt tőkekövetelés, ennek 1896 évi Deczember hó 31 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 82 frt. 25 kiban bíróság már megállapított költségek erejéig felső-árpás községben alperesnél leendő eszközésére 1897-ik évi Október hó 16 napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében a készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is fognak adatni.

Kelt Fogarason, 1897-ik évi September hó 20-ik napján.

GYÁRFÁS FERENCZ, kir. bírósági végreh.

1884,1—1.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisei administrațiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt,

care crește cu cât publicare se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potă cumpăra în tutungeria M. Gross.